

vendigt at faae en grundig Reform med Hensyn til den Fremgangsmaade, som bruges ved Burderingen af Vanter, og jeg paaskjønner, at Ministeriet her er gaaet ud paa at tilveiebringe faste Taxationsmænd, som ikke alene ved at benyttes i længere Tid i Forretningerne faae en større Dvælse i at vurdere Eiendomme og afvete de forskjellige Hensyn, som her have Krav paa at komme i Betragtning, men som man tillige har Sikkerhed for staae uafhængige overfor Requirenten, overfor den, som søger Laan. Der er vistnok ikke Saa, der har gjort den Erfaring, at naar en Mand henvender sig til Retten med Begjæring om Udmeldelse af Mænd til at foretage en Taxation, er det ikke sjældent, at der med Hensyn til Balget af Mændene bliver taget væsentligt Hensyn til hans eget Dnsse i saa Henseende. Jeg troer ikke, at det er af den Slags Omstændigheder, som kan fremkalde den uheldige Tillid til disse Sagers Afgjørelse. Men idet den høitæredede Minister saaledes har foreslaaet faste Taxationsmænd og navnlig har sat det Antal, som skulde udnævnes for hver Amtsradsreds, til et ganske betydeligt Tal, troer jeg dog, deels at dette Antal alligevel ikke vil være tilstrækkeligt, forsaavidt Taxationen ikke skal medføre uforholdsmæssige Udgifter for den, der søger et mindre Laan, og deels, at denne Fremgangsmaade heller ikke vil være ret practisk, fordi jeg ikke troer, at Amtsrådene i Amter, som have stor Udstrækning, ville være i Besiddelse af et tilstrækkeligt Kalkjendskab. Jeg vilde derimod ansee det for meget hensigtsmæssigt, om der blev overladt Sogneraadene en Indstillingsret, saaledes at der blev bragt dobbelt saa stort et Antal i Forslag, som der skulde udnævnes, mellem hvilke det saa overlodes Amtsrådet at vælge, hvem det syntes. — Hvad angaaer Udnævnelsen af Formanden, da forekommer det mig, at den ærede Taler hidtore (Drif) ikke ganske havde Ret, naar han troede, at der ikke let kunde findes en Formand, som besad de Egenstaber, der vare nødvendige til at have et tilstrækkeligt Overblik over disse Forhold. Jeg troer, at naar der er Tale om navnlig at vurdere Landeendomme og tage alle de Hensyn, som her maae komme i Betragtning, tør man forudsætte nok saa

stort Kjendskab hos en practisk Landmand, som man kan forudsætte hos Retskriveren, der i Reglen ikke er practisk Landmand. De Hensyn derimod, der ere at tage ved Udmeldelsen af Taxationsmænd til de enkelte Forretninger, forekomme mig rigtignok bedre ville finde Blydestgjørelse hos Retskriveren end hos Formanden for hele Amtsradsredsen, ligesom Taxation ogsaa efter Lovforslaget vil være forbunden med unaturlige og unødvendige Udgifter, naar den Eiendom, som skal taxeres, gaar ud over det Maximum, hvortil Taxationen kan skee ved 2 Taxationsmænd; — naar Eiendommens Værdi er over 4,000 Rd., skal jo nemlig efter Lovforslaget Formanden tilkaldes. I Amter, der have en meget stor Udstrækning, og hvor Communicationsmidlerne staae langt tilbage — og de to Ting følges jo som bekendt temmelig nøie ad — vil det, naar Vedkommende, der requirerer Forretningen, er saa uheldig at have sin Eiendom langt fra Formandens Bopæl, være forbunden med uforholdsmæssig Betøstning at faae en saadan Taxationsforretning foretagen, og jeg vilde derfor ansee det for fuldt saa heldigt, at man istedetfor at tilkalde en saadan Formand ordentligviis overdrog til Retskriveren at lede disse Taxationer, og at der kun undtagelsesviis for større Eiendomme, f. Ex. for Eiendomme, der oversteg 10,000 Rd., skulde strides til et saadant Middel, som at udnævne en practisk Landmand med den mere overlegne Kundskab, som udfordredes til at lede Forretningen ved saadanne Leiligheder. — Dernæst maa jeg ogsaa være enig med den ærede næstforegaaende Taler, forsaavidt det ikke forekommer mig at være heldigt, at man sætter 500 Rd. som Minimum for Udlaan af Umyndiges Midler. Det er jo bekendt nok, at i Forhold som Folkemængden vover foregaaer der ogsaa en forøget Udstyning af Eiendomme, og saaledes bliver Mængden af dem, der søge Laan, større og Eiendommene mindre. Da private Midler, saaledes som Forholdene udbille sig, efterhaanden ikke ville blive til at erholde, vil man saaledes ved en saadan Bestemmelse saa at sige ganske affjære Tierne af mindre Eiendomme fra at faae Laan i disse, selv hvor de kunne give et meget betryggende